

har Flertal her i Landet. Nu er jeg selvfølgelig ikke blind for, at adskillige indenfor Socialdemokratiet aldeles ikke har noget imod, at man forkynder, at Kampen her i Landet alene staar mellem den gamle Liberalisme og Socialismen. Mange Socialdemokrater har ikke noget imod, at det forkyndes, fordi mange Socialdemokrater har den Tro, at her er netop Muligheden for en Gang at skabe socialistisk Flertal. De mener, at naar Danmarks Befolkning stilles overfor Valget mellem disse to Ting: En konservativ Politik og en socialistisk Politik, vil den danske Befolkning med den Sammensætning, den nu en Gang har, før eller senere vælge Socialismen. Og Socialdemokraterne har nogen Grund til at tro det, fordi alt, hvad vi ved om politisk Historie paa dette Omraade her i Landet, viser i den Retning. Det viser, at altid, naar vi har haft et konservativt Styre og ført konservativ Politik, gaar Socialdemokratiet frem. Men selv om adskillige Socialdemokrater nu ser saaledes paa Udviklingen, skulde jeg dog tro, at de fleste Socialdemokrater hellere end gerne siger, at en demokratisk Valgsejr er vi rede til at omsætte i almindelig demokratisk Politik. Og jeg tror, at de fleste gerne vil sige det af forskellige Grunde, bl. a. fordi det danske Socialdemokrati har en saadan Ansvarfølelse, at de siger: Naar Valget staar mellem en virkelig demokratisk Politik og en Tilstand, der giver de konservative Partier Magten her i Landet, er det vor Pligt overfor de Samfundslag, vi repræsenterer, at vælge det første. Og jeg tror heller ikke, Socialdemokratiet er ked af det af en anden Grund, den nemlig, at utvivlsomt store Dele af Socialdemokratiets Vælgerhær i Virkeligheden ingen Længsel har efter en socialistisk Samfundsordning. Det, de ønsker, er kun Sikkerhed for, at der i dette Land i Fremtiden vil blive ført en virkelig demokratisk Politik. Men det, som man ynder at sige, at Valget staar mellem Socialismen og de frie Kræfters frie Spil, er der ikke noget Menneske her i Landet, som ikke forstaar er udelukket efter Valgdagen. Nej, det, Valget staar imellem i 1924, er langt simplet. Det, Valget her i Danmark altid har staaet imellem, er mellem konservativ Politik og demokratisk Politik, og hver Gang Valget staar derimellem, ser vi, at saa sejr Konservatismen kun, naar den har Styrke til at forplumre dette lige og direkte Valg.

Og her maa vi være den højtærede Indenrigsminister taknemmelig for, at han har ydet sit Bidrag til, at Valgets Linie kan blive saa klar som overhovedet muligt. Det er i

det hele taget, man kan maaske sige, en ond Skæbne, den højtærede Minister altid har, at naar han endelig bringer Klarhed i en Sag, er det ved Uagtsomhed fra hans egen Side. Den højtærede Minister sagde, at ingen Regering kan leve paa et vekslende Flertal, og han føjede til, at naar to Partier skal samvirke, maa Følgen blive, at hvad man ikke kan enes om, maa man lade ligge. Det er rigtigt, her er Valgparolen. Kommer det nuværende Styre ind igen i Flertal, sker der intet i de næste fire Aar ud over, hvad de Konservative kan give deres Stemmer. Det er det Spørgsmaal, vi staar overfor i dette Øjeblik: Kan der samles et Flertal i den danske Befolkning for at erklære, at vi ønsker ikke, der skal ske noget i dansk Lovgivning i de kommende fire Aar andet end, hvad det konservative Parti kan give sin Stemme? Det er nemlig det, der sker, hvis Flertallet gaar til den Side. Men hvis Flertallet gaar til den anden Side, og der dannes et Flertal, der ogsaa omfatter Socialdemokratiet, er Forholdet, som det nu ligger, ganske klart dette, at der er Mulighed for i Danmark at føre alle Demokratiets Mærkesager frem. Og det vil jeg for mit Vedkommende sige til Socialdemokratiets Ære, at Socialdemokratiet paa Rigsdagen aldrig har modsat sig en virkelig god demokratisk Reform, selv om den ikke havde noget som helst med Socialisme at gøre. Jo, der er een Gang, hvor Socialdemokratiet har gjort det, da de stemte mod Lensloven. Men ellers har Socialdemokratiet her paa Rigsdagen aldrig nægtet sin Stemme til en virkelig god demokratisk Lovgivning. Jeg føjer til, at jo flere der udenfor Socialdemokratiet er med til at danne et saadant Flertal, jo stærkere og myndigere kan den demokratiske Politik føres frem, der udgaar af saadanne Vilkaar.

Maa jeg et Øjeblik vende tilbage og beskæftige mig lidt med den Samfundsopfattelse, som Venstre kalder „de frie Kræfters frie Spil“. Venstre siger, at det er Liberalismen. Ja, der var en Gang for 120 Aar siden, hvor man kaldte „de frie Kræfters frie Spil“ for Liberalisme. Denne Tilstand kom i Kraft af, at man levede i et Samfund, der var spændt i Spændetroje, i et Samfund, der kendetegnedes i Byerne ved de gamle Lavssamfund og paa Landet ved Feudalsystemet, Herremandsvældet. Det, man da kaldte Liberalismen, var at løse alle disse Baand. Sprængtes disse Baand, der spændte Samfundet i en saadan Spændetroje, vilde der komme en Tilstand, hvor enhver var sin egen Lykkes Smed. Saa sprængte man Baandene. Resultatet blev da det, som det